

Suvestinė redakcija nuo 2023-07-01

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [72-3475](#), i. k. 1111010ISTA0XI-1425

Nauja redakcija nuo 2023-07-01:

Nr. [XIV-934](#), 2022-03-15, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05117

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
APSAUGOS NUO SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE
ĮSTATYMAS**

2011 m. gegužės 26 d. Nr. XI-1425
Vilnius

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šio įstatymo paskirtis – užtikrinti kiekvieno asmens, įskaitant vaikus, apsaugą nuo smurto artimoje aplinkoje, dėl jo žalos visuomenei priskiriamo prie visuomeninę reikšmę turinčių veikų, sudaryti teisinės prielaidas nedelsiant reaguoti į grėsmę, kylančią dėl smurto artimoje aplinkoje, taikyti smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje priemones, teikti specializuotą kompleksinę pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims, nustatyti institucijų ir įstaigų kompetenciją smurto artimoje aplinkoje prevencijos, apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims teikimo srityse.

2. Šis įstatymas apibrėžia smurtą artimoje aplinkoje, nuo kurio neproporcingai dažnai nukenčia moterys, nustato smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančių asmenų ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusių asmenų teises, smurto artimoje aplinkoje prevencijos priemonių įgyvendinimą, specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje atvejais teikimą, apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje priemonių smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims įgyvendinimą, smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančių asmenų teises ir asmenų, kuriems skirtas apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderis, teises ir pareigas.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderis** – prevencinė apsaugos priemonė, kuri skirta smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiam asmeniui apsaugoti ir kuria pilnametis smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantis asmuo įpareigojamas laikinai išsikelti iš gyvenamosios vietos, jeigu jis gyvena kartu su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu, nesilankyti šio asmens gyvenamojoje vietoje, nesiartinti prie jo ir kartu su juo gyvenančių pilnamečių asmenų ir (ar) vaikų, nebendrauti, neieškoti ryšių su jais.

2. **Artima aplinka** – aplinka, kurią sudaro asmenys, siejami arba praeityje sieti santuokiniais, partnerystės, svainystės, giminystės ar kitais artimais ryšiais, taip pat asmenys, kartu gyvenantys ir tvarkantys bendrą ūkį.

3. **Pagalba smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiam asmeniui ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiam asmeniui** – informacija, konsultacijos ir (ar) paslaugos, teikiamos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiam asmeniui ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiam asmeniui, atsižvelgiant į smurto artimoje aplinkoje pobūdį, dėl šio smurto atsiradusius jo poreikius, taip pat ir individualius poreikius.

4. **Smurtą artimoje aplinkoje patyręs asmuo** – asmuo, prieš kurį panaudotas smurtas artimoje aplinkoje, taip pat vaikas, tapęs smurto artimoje aplinkoje liudininku, ir (ar) vaikas, gyvenantis artimoje aplinkoje, kurioje buvo smurtauta.

5. **Smurtas artimoje aplinkoje** – artimoje aplinkoje veikimu ar neveikimu asmeniui daromas tyčinis fizinis, psichinis, seksualinis, ekonominis ar kitas poveikis, dėl kurio asmuo patiria fizinę, turčinę ir (ar) neturtinę žalą.

6. **Smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantis asmuo** – asmuo, keliantis pagrįstą įtarimą, kad gali panaudoti smurtą artimoje aplinkoje.

7. **Smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo** – asmuo, prieš kurį, pagrįstai įtariama, gali būti panaudotas smurtas artimoje aplinkoje.

8. **Specializuota kompleksinė pagalba** – pagalba smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims, kurią organizuoja, koordinuoja ir (ar) teikia specializuotos kompleksinės pagalbos centrai, kaip tai nustatyta šio įstatymo 14 straipsnyje.

9. **Specializuotos kompleksinės pagalbos centras** – Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsisteigęs viešasis juridinis asmuo ar jo padalinys, kuriam šio įstatymo 16 straipsnyje nustatyta tvarka suteikta teisė teikti specializuotą kompleksinę pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims.

3 straipsnis. Smurto artimoje aplinkoje prevencijos, apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims teikimo principai

Smurto artimoje aplinkoje prevencija ir apsauga nuo smurto artimoje aplinkoje įgyvendinama, pagalba smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims (toliau – smurtą patyręs asmuo) teikiama vadovaujantis šiais principais:

1) bendradarbiavimo – įgyvendinant smurto artimoje aplinkoje prevenciją, užtikrinant apsaugą nuo smurto artimoje aplinkoje ir teikiant specializuotą kompleksinę pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims, asmenys, šeimos, bendruomenės, nevyriausybinių organizacijų, ginančios smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančių asmenų ar smurtą patyrusių asmenų teises ir interesus, specializuotos kompleksinės pagalbos centrai, institucijos ir įstaigos teikia savitarpio pagalbą;

2) dalyvavimo – smurto artimoje aplinkoje prevencijos, apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo ir kiti jiems aktualūs klausimai sprendžiami kartu su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu ar smurtą patyrusiu asmeniu ir (ar) jų atstovais, nevyriausybėmis organizacijomis, ginančiomis smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančių asmenų ar smurtą patyrusių asmenų teises ir interesus, ir specializuotos kompleksinės pagalbos centru;

3) kompleksiško – smurto artimoje aplinkoje prevencija, apsauga nuo smurto artimoje aplinkoje ir specializuota kompleksinė pagalba organizuojama taip, kad smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantys asmenys ar smurtą patyrę asmenys būtų apsaugoti nuo smurto artimoje aplinkoje, o teikiant specializuotą kompleksinę pagalbą būtų patenkinti jų poreikiai;

4) lygiateisiškumo – smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantys asmenys ar smurtą patyrę asmenys, nepaisant jų lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos ar kitų ypatybių, turi lygias teises į apsaugą nuo smurto artimoje aplinkoje ir specializuotą kompleksinę pagalbą, lygias teises dalyvauti jiems pritaikytų vykdomų smurto artimoje aplinkoje prevencijos priemonių veikloje;

5) paslaugų pritaikomumo – įgyvendinant smurto artimoje aplinkoje prevenciją, planuojant apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims priemonės, organizuojant asmenų, dirbančių su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiais asmenimis ar smurtą patyrusiais asmenimis, taip pat mokytojų, pareigūnų mokymus, atsižvelgiama į skirtingus moterų, vyrų ir vaikų individualius poreikius, užtikrinamos lygios galimybės gauti pagalbą; planuojant ir teikiant pagalbą, atsižvelgiama į moterų diskriminacinę padėtį pagal patiriamo smurto artimoje aplinkoje mastą;

6) prieinamumo ir individualizavimo – apsauga nuo smurto artimoje aplinkoje ir specializuota kompleksinė pagalba organizuojamos taip, kad jų prieinamumas būtų užtikrintas visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, atsižvelgiant į smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančių asmenų ar smurtą patyrusių asmenų individualius ir specialiuosius poreikius (įskaitant gebėjimus, socialinę padėtį, amžių, brandą, lytį, psichikos ir fizinės savybes, negalią, socialinę aplinką ir kitas svarbias ypatybes bei emocinius ir socialinius ryšius);

7) smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančių asmenų ar smurtą patyrusių asmenų geriausių interesų užtikrinimo – priimant sprendimus ar imantis bet kokių veiksmų, susijusių su specializuotos kompleksinės pagalbos, įskaitant socialines paslaugas, smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimu bei šių asmenų įgalinimu objektyviai vertinti situaciją dėl galimai patiriamo smurto artimoje aplinkoje ar smurto artimoje aplinkoje pavojaus ir priimti savarankiškus sprendimus, pirmiausia turi būti užtikrinamas kuo mažesnis neigiamas poveikis smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims; smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims paskyrus apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderį (toliau – apsaugos nuo smurto orderis), pilnamečiams smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims užtikrinama galimybė likti savo gyvenamojoje vietoje su kartu gyvenančiais nepilnamečiais vaikais ar palaikyti įprastus ryšius su nepilnamečiais vaikais, jeigu tai neprieštaruoja geriausiems vaiko interesams;

8) konfidencialumo – specializuotos kompleksinės pagalbos centrai, institucijos ir įstaigos įpareigojami asmens duomenis, kurie yra konfidenciali informacija, naudoti tik įgyvendinant smurto artimoje aplinkoje prevenciją, teikiant specializuotą kompleksinę pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims, taip pat užtikrinti, kad šie duomenys netaptų žinomi tokios teisės neturintiems asmenims, neatskleisti jų tretiesiems asmenims, išskyrus teisės aktuose nustatytus atvejus, konfidencialios informacijos nenaudoti asmenims arba trečiųjų šalių interesams tenkinti, išskyrus atvejus, kai pateikti tokią informaciją reikalauja kompetentingos institucijos ar įstaigos, kiti teisę gauti šiuos duomenis turintys asmenys.

II SKYRIUS

INSTITUCIJŲ IR ĮSTAIGŲ FUNKCIJOS, BENDRADARBIAVIMAS. SPECIALIZUOTOS KOMPLEKSNĖS PAGALBOS FINANSAVIMAS IR VALDYMAS

4 straipsnis. Institucijų ir įstaigų kompetencija smurto artimoje aplinkoje prevencijos, apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo srityse

1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija:

1) formuoja valstybės apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims politiką, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja, kaip ji įgyvendinama;

2) teikia valstybės ir savivaldybių institucijoms pasiūlymus dėl specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims organizavimo;

3) priima teisės aktus dėl specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo tvarkos, sprendimų teikti specializuotą kompleksinę pagalbą priėmimo tvarkos bei valstybės lėšų specializuotai kompleksinei pagalbai teikti poreikio nustatymo, šių lėšų planavimo, paskirstymo, pervedimo, naudojimo ir atsiskaitymo už panaudotas lėšas;

4) įgalioja Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pavaldžią įstaigą priimti sprendimus teikti specializuotą kompleksinę pagalbą;

5) inicijuoja ir finansuoja visuomenės švietimo ir informavimo kampanijas, skatinančias netoleruoti smurto artimoje aplinkoje, atpažinti prievartinės kontrolės ir smurto požymius ir kreiptis pagalbos dėl patiriamo smurto artimoje aplinkoje ar smurto artimoje aplinkoje pavojaus;

6) inicijuoja ir finansuoja viešosios nuomonės tyrimus ir mokslinius tyrimus smurto artimoje aplinkoje temomis;

7) konkurso būdu finansuoja tikslinius nevyriausybinių organizacijų projektus, skirtus smurto artimoje aplinkoje prevencijai ir smurtiniam elgesiui keisti;

8) organizuoja bendrus ir specializuotus asmenų, dirbančių smurto artimoje aplinkoje prevencijos, apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo srityse, mokymus ir kvalifikacijos tobulinimo kursus, specializuotus mokymus rengiančioms institucijoms ir įstaigoms teikia informaciją apie mokymų smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo klausimais organizavimo poreikį ir teikia joms pasiūlymus dėl konkrečių mokymo programų;

9) organizuoja statistinių duomenų apie specializuotos kompleksinės pagalbos centrus ir smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančius asmenis ar smurtą patyrusius asmenis, kuriems suteikta specializuota kompleksinė pagalba (specializuotą kompleksinę pagalbą teikiančių juridinių asmenų skaičius, smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančių asmenų ar smurtą patyrusių asmenų, kuriems buvo suteikta specializuota kompleksinė pagalba, skaičius pagal suteiktos pagalbos pobūdį, ją gavusių asmenų lytį, amžių, išsilavinimą, gyvenamąją vietą), rinkimą;

10) rengia ir tvirtina informacijos, kurią policijos pareigūnai turėtų pateikti smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims ir smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims, gavimo iš institucijų ir įstaigų ir šios informacijos skelbimo Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainėje tvarkos aprašą ir savo interneto svetainėje skelbia ir nuolat atnaujina informaciją, kurią policijos pareigūnai turėtų pateikti smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims ir smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims.

2. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija:

1) užtikrina privalomą temų apie moterų ir vyrų teisių lygybę, smurto artimoje aplinkoje prevenciją, pagarbą kiekvieno asmens orumui, tarpusavio pagalbą, socialinius-emocinius gebėjimus, nesmurtinius konfliktų sprendimo būdus, teisę į asmens neliečiamybę integravimą į ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas, atsižvelgiant į mokinių gebėjimus ir amžių;

2) koordinuoja pedagoginių darbuotojų kompetencijos smurto artimoje aplinkoje prevencijos, atpažinimo ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo srityse tobulinimą Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo nustatyta tvarka.

3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija:

1) užtikrina asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims;

2) koordinuoja ir kontroliuoja visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų, kurios pagal kompetenciją organizuoja moksliniais įrodymais ir gerąja praktika pagrįstus asmens sveikatos priežiūros specialistų, savivaldybių visuomenės sveikatos biurų darbuotojų (tiesiogiai dirbančių su gyventojais) mokymus smurto artimoje aplinkoje atpažinimo, prevencijos ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo temomis, mokymų šiomis temomis veiklą.

4. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija organizuoja statistinių duomenų apie apsaugos nuo smurto orderio skyrimą, įregistruotas nusikalstamas veikas, susijusias su smurtu artimoje aplinkoje, nukentėjusius nuo smurto artimoje aplinkoje asmenis ir asmenis, dėl kurių pradėtas ikiteisminis tyrimas, susijęs su smurtu artimoje aplinkoje, ar priimtas apkaltinamasis teismo nuosprendis ar teismo sprendimas atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės dėl nusikalstamos veikos, susijusios su smurtu artimoje aplinkoje (nurodomas asmenų skaičius pagal lytį, amžių, išsilavinimą, gyvenamąją vietą), rinkimą ir analizę.

5. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija organizuoja visuomenės teisinį švietimą nusikalstamų veikų, susijusių su smurtu artimoje aplinkoje, atsakomybės už šių nusikalstamų veikų padarymą neišvengiamumo ir su šių nusikalstamų veikų padarymu susijusių teisinių pasekmių klausimais.

6. Lietuvos probacijos tarnyba organizuoja baudžiamojo poveikio priemonės – asmenų dalyvavimo smurtinį elgesį artimoje aplinkoje keičiančiose programose – vykdymą teisės aktų nustatyta tvarka.

7. Lietuvos kalėjimų tarnyba užtikrina nuteistiesiems, siekiantiems valdyti smurtinio elgesio riziką, skirtų elgesio pataisos programų aprobavimą ir organizavimą nuteistųjų socialinės rehabilitacijos metu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1857](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05764

8. Policija:

1) organizuoja policijos pareigūnų mokymus ir kvalifikacijos tobulinimo kursus smurto artimoje aplinkoje, antrinės ir pakartotinės viktimizacijos prevencijos, jos atpažinimo ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo temomis;

2) Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo nustatyta tvarka neišduoda leidimo laikyti ginklus ar leidimo nešiotis ginklus arba šiuos leidimus panaikina asmenims, kuriems skirtas apsaugos nuo smurto orderis, – iki apsaugos nuo smurto orderio galiojimo pabaigos, taip pat asmenims, dėl kurių pradėtas ikiteisminis tyrimas, susijęs su smurtu artimoje aplinkoje, ar priimtas apkaltinamasis teismo nuosprendis ar teismo sprendimas atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės dėl nusikalstamos veikos, susijusios su smurtu artimoje aplinkoje;

3) šio įstatymo 8 straipsnyje nustatyta tvarka sprendžia dėl apsaugos nuo smurto orderio skyrimo ir kontroliuoja, kaip laikomasi apsaugos nuo smurto orderio įpareigojimų;

4) šio įstatymo 9 straipsnyje nustatyta tvarka perduoda teismui nagrinėti skundus dėl policijos pareigūnų sprendimų skirti apsaugos nuo smurto orderį ar jo neskirti.

9. Nacionalinė teismų administracija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teismų įstatymo ir Teisėjų mokymo organizavimo taisyklių nuostatomis, gali organizuoti teisėjų mokymus ir kvalifikacijos tobulinimo kursus smurto artimoje aplinkoje prevencijos, atpažinimo ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo temomis.

10. Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra organizuoja prokurorų mokymus ir kvalifikacijos tobulinimo kursus smurto artimoje aplinkoje prevencijos, atpažinimo ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo temomis.

11. Valstybės duomenų agentūra koordinuoja statistinių duomenų gavimą iš institucijų ir įstaigų, atsakingų už statistinės informacijos apie smurtą artimoje aplinkoje parengimą, Valstybės duomenų agentūros vadovo nustatyta tvarka ir terminais Oficialiosios statistikos portale skelbia statistinę informaciją apie smurtą artimoje aplinkoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1857](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05764

12. Savivaldybių administracijos:

1) organizuoja smurto artimoje aplinkoje prevencijos priemonių įgyvendinimą;
2) bendradarbiauja su nevyriausybinėmis organizacijomis, kurios rengia ir įgyvendina smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo programas, pagal kompetenciją ir poreikį prisidedamos prie šių programų rengimo ir įgyvendinimo;

3) su specializuotos kompleksinės pagalbos centrais ir Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba) ar jos įgaliotais teritoriniais skyriais keičiasi informacija apie rengiamus specialistų mokymus ir apie smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims ir smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims teikiamas paslaugas;

4) rengia programas (mokymus), kurių paskirtis – smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančius asmenis mokyti nesmutinio elgesio, siekiant pakeisti smurtinės elgsenos modelius, arba dalyvauja šias programas (mokymus) rengiant, užtikrina šių programų (mokymų) prieinamumą asmenims, norintiems keisti savo elgesį arba įpareigotiems tai daryti;

5) rengia programas (mokymus) specialistams, savivaldybės administracijos darbuotojams, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos ar jos įgaliotų teritorinių skyrių darbuotojams bei kitiems darbuotojams, kurie dirba su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiais asmenimis ar smurtą patyrusiais asmenimis ir įgyvendina smurto artimoje aplinkoje prevenciją, arba dalyvauja šias programas (mokymus) rengiant.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1857](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05764

13. Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius organizuoja socialinių paslaugų teikimą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims ir smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims ir kontroliuoja šių paslaugų kokybę.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1857](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05764

14. Savivaldybės administracijos direktorius tvirtina savivaldybės teritorijoje veikiančių (jeigu jų nėra, artimiausių savivaldybių teritorijose veikiančių) įstaigų ir organizacijų, teikiančių socialines paslaugas smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims ir smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims ir organizuojančių smurtinio elgesio keitimo programų (mokymų) įgyvendinimą, sąrašą (jame nurodomi juridinių asmenų duomenys: juridinių asmenų pavadinimai, telefono ryšio numeriai, elektroninio pašto adresai, teikiamų paslaugų pobūdis, veiklos vykdymo vietos adresai) ir šį sąrašą skelbia Teisės aktų registre ir savivaldybės administracijos interneto svetainėje.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1857](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05764

5 straipsnis. Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims valdymas ir finansavimas

1. Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims priemonės planuojamos Vyriausybės tvirtinamose nacionalinėse plėtros programose ir valstybės biudžeto asignavimų valdytojų strateginiuose veiklos planuose. Šios priemonės ir projektai turi būti numatyti savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (ar) strateginiame veiklos plane. Prevencijos priemonės ir projektai finansuojami iš valstybės ir savivaldybių biudžetų bei tarptautinių programų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1857](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05764

2. Nevyriausybinių organizacijos skatinamos vykdyti ir dalyvauti vykdant smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo veiklas. Nevyriausybiniams organizacijoms finansavimas smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims teikimo veikloms vykdyti skiriamas konkurso būdu iš valstybės ar savivaldybių biudžetų.

6 straipsnis. Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje taryba

1. Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje taryba (toliau – Taryba) yra prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos veikianti visuomeninė patariamoji institucija, kuri nagrinėja smurto artimoje aplinkoje klausimus ir teikia Lietuvos Respublikos Seimui, Vyriausybei, ministerijoms, kitoms institucijoms ir įstaigoms, savivaldybių administracijoms pasiūlymus dėl apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje valstybės politikos, jos įgyvendinimo, smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo, smurtinio elgesio keitimo programų (mokymų), atlieka kitas Tarybos nuostatuose nustatytas funkcijas. Tarybą techniškai aptarnauja Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

2. Tarybą sudaro penkiolika narių: septyni valstybės institucijų ir įstaigų atstovai, vienas Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovas ir septyni nevyriausybinių organizacijų atstovai. Atstovai į Tarybą deleguojami Tarybos nuostatuose nustatyta tvarka. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija tvirtina Tarybos nuostatus ir Tarybos personalinę sudėtį. Tarybos nario kadencijos trukmė – dveji metai.

7 straipsnis. Smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisija

1. Kiekvienoje savivaldybėje sudaroma Smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisija (toliau – Komisija). Komisijos veiklos pavyzdinius nuostatus ir rekomenduojamą institucinę sudėtį tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras. Komisijos institucinę ir personalinę sudėtį (nurodoma Komisijos nario vardas, pavardė, pareigų pavadinimas), veiklos nuostatus tvirtina savivaldybės meras. Nevyriausybinių organizacijų atstovai turi sudaryti ne mažiau kaip vieną trečdalį Komisijos narių.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1857](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05764

2. Komisija nagrinėja smurto artimoje aplinkoje klausimus, Tarybos pateiktus pasiūlymus, savivaldybės institucijoms ir įstaigoms teikia pasiūlymus dėl apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje politikos įgyvendinimo, smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims teikimo, smurtinio elgesio keitimo programų (mokymų), atlieka kitas Komisijos nuostatuose nustatytas funkcijas.

III SKYRIUS

SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PAVOJŲ PATIRIANČIŲ ASMENŲ APSAUGA

8 straipsnis. Apsaugos nuo smurto orderio skyrimas

1. Siekiant nuo smurto artimoje aplinkoje apsaugoti smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančius asmenis, jei yra pakankama rizika, kad smurtas artimoje aplinkoje gali būti panaudotas, smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims gali būti skiriamas apsaugos nuo smurto orderis.

2. Apsaugos nuo smurto orderį 15 dienų laikotarpiui skiria policijos pareigūnas, kai jis gauna pranešimą apie galimą smurtą artimoje aplinkoje ir, atlikus pavojaus rizikos vertinimą, nustatoma smurto artimoje aplinkoje pavojaus rizika. Smurto artimoje aplinkoje pavojaus rizikos vertinimo kriterijus nustato vidaus reikalų ministras. Policijos pareigūnas sprendimą skirti apsaugos nuo smurto orderį ar neskirti apsaugos nuo smurto orderio priima nedelsdamas, ne vėliau kaip per 12 valandų nuo pranešimo apie galimą smurtą artimoje aplinkoje gavimo.

3. Skyrus apsaugos nuo smurto orderį, smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantis asmuo 15 dienų laikotarpiui nuo apsaugos nuo smurto orderio skyrimo momento įpareigojamas:

1) laikinai išsikelti iš gyvenamosios vietos, jeigu jis gyvena su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu, nesvarbu, kam nuosavybės teise priklauso būstas;

2) nesilankyti smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens gyvenamojoje vietoje, nesvarbu, ar smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantis asmuo gyvena ar negyvena joje kartu su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu;

3) nesiartinti apsaugos nuo smurto orderyje nustatytu atstumu prie smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ir kartu su juo gyvenančių pilnamečių asmenų ir (ar) vaikų, gyvenančių aplinkoje, kurioje buvo sukeltas smurto artimoje aplinkoje pavojus;

4) nebendrauti, neieškoti ryšių su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu ir kartu su juo gyvenančiais pilnamečiais asmenimis ir (ar) vaikais.

4. Policijos pareigūnas apie sprendimą dėl apsaugos nuo smurto orderio skyrimo (jei nusprendžiama skirti apsaugos nuo smurto orderį, nurodoma apsaugos nuo smurto orderio skyrimo data ir laikas) privalo nedelsdamas Lietuvos policijos generalinio komisaro nustatyta tvarka elektroninių ryšių priemonėmis ar raštu informuoti:

1) smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantį asmenį – apie apsaugos nuo smurto orderio skyrimą, jam taikomus įpareigojimus, jų taikymo trukmę, atsakomybę už taikomų įpareigojimų nesilaikymą, sprendimo skirti apsaugos nuo smurto orderį apskundimo tvarką, nustatytą šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje, artimiausias įstaigas, kuriose teikiamos nakvynės paslaugos, taip pat apie galimybes lankyti smurtinio elgesio keitimo programą (mokymus) (nurodomi juridinių asmenų pavadinimai, veiklos vykdymo vietos adresai, telefono ryšio numeriai, elektroninio pašto adresai);

2) smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantį asmenį, kai apsaugos nuo smurto orderis skiriamas, – apie apsaugos nuo smurto orderio skyrimą, smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančiam asmeniui taikomus įpareigojimus, jų taikymo trukmę, atsakomybę už taikomų įpareigojimų nesilaikymą, smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančio asmens teisę skusti sprendimą skirti apsaugos nuo smurto orderį; kai apsaugos nuo smurto orderis neskiriamas, – apie priimtą sprendimą neskirti apsaugos nuo smurto orderio, sprendimo neskirti apsaugos nuo smurto orderio apskundimo tvarką, nustatytą šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje, taip pat apie atsakomybę už piktnaudžiavimą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančių asmenų teisėmis;

3) Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą ar jos įgaliotus teritorinius skyrius – apie apsaugos nuo smurto orderio skyrimo faktą, smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančiam asmeniui taikomus įpareigojimus, jų taikymo trukmę (nurodoma vaiko vardas, pavardė, gimimo data, vaiko buvimo vietos adresas, apsaugos nuo smurto orderio skyrimo aplinkybės, jei jos tuo metu žinomos), jeigu su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu gyvena vaikas, smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo yra vaikas, vaikas yra tapęs smurto artimoje aplinkoje liudininku ar gyvena aplinkoje, kurioje buvo smurtauta;

4) specializuotos kompleksinės pagalbos centrą ir jam perduoti smurto artimoje aplinkoje pavojaus rizikos vertinimo, atlikto vadovaujantis šio straipsnio 2 dalimi, rezultatus.

Specializuotos kompleksinės pagalbos centras privalo susisiekti su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu ir jam pasiūlyti specializuotą kompleksinę pagalbą, jei jis sutinka ją gauti.

5. Kai smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančiam asmeniui taikomas įpareigojimas laikinai išsikelti iš gyvenamosios vietos, kurioje jis gyvena kartu su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu, policijos pareigūnai nedelsdami užtikrina smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančio asmens išsikėlimą.

6. Policijos pareigūnai kontroliuoja, kaip laikomasi apsaugos nuo smurto orderio įpareigojimų. Apsaugos nuo smurto orderio įpareigojimų laikymosi kontrolės tvarką nustato Lietuvos policijos generalinis komisaras.

7. Jei asmenys, dalyvaujantys vykdant smurto artimoje aplinkoje prevenciją, užtikrinant apsaugą nuo smurto artimoje aplinkoje ir teikiant pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims, turi duomenų, kad smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantis asmuo, kuriam skirtas apsaugos nuo smurto orderis, nesilaiko nustatytų įpareigojimų, jie apie tai privalo pranešti policijai, nurodydami smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančio asmens vardą, pavardę ir duomenis, patvirtinančius, kad šis asmuo nesilaiko apsaugos nuo smurto orderio įpareigojimų. Smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantis asmuo, nesilaikęs jam nustatytų apsaugos nuo smurto orderio įpareigojimų, atsako Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.

8. Apsaugos nuo smurto orderis nustoja galioti praėjus 15 dienų nuo jo paskyrimo momento arba kai pradedamas ikiteisminis tyrimas dėl smurto artimoje aplinkoje ir skiriama bent viena kardomoji priemonė. Jeigu apsaugos nuo smurto orderio skyrimas apskūstas teismui ir teismas, įvertinęs orderio skyrimo teisėtumą, panaikina orderį anksčiau, negu sueina 15 dienų nuo orderio paskyrimo momento, apsaugos nuo smurto orderis nustoja galioti nuo teismo nutarties priėmimo momento.

9. Nustojus galioti apsaugos nuo smurto orderiui, smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka gali kreiptis į teismą prašydamas apginti jo teises kitais įstatymų nustatytais teisių gynimo būdais.

9 straipsnis. Sprendimų dėl apsaugos nuo smurto orderio apskundimas

1. Smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantys asmenys policijos pareigūnų sprendimus skirti apsaugos nuo smurto orderį ar smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantys asmenys policijos pareigūnų sprendimus neskirti apsaugos nuo smurto orderio per 15 dienų nuo sprendimo priėmimo dienos gali skųsti apylinkės teismui per policijos įstaigos padalinį, kuriame tarnauja skundžiamą sprendimą skirti apsaugos nuo smurto orderį arba jo neskirti priėmęs pareigūnas, pagal šio padalinio buvimo vietą. Skundas, paduotas praleidus skundo padavimo terminą, nenagrinėjamas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatyto skundo padavimas paskirto apsaugos nuo smurto orderio vykdymo nesustabdo.

3. Skundą gavusiame policijos įstaigos padalinyje per 48 valandas nuo skundo gavimo policijos įstaigos vadovo įgaliotas pareigūnas gali priimti vieną iš šių sprendimų:

- 1) skundą tenkinti ir panaikinti paskirtą apsaugos nuo smurto orderį;
- 2) skundą tenkinti ir skirti apsaugos nuo smurto orderį;
- 3) skundo netenkinti ir palikti galioti sprendimą dėl apsaugos nuo smurto orderio (skirti apsaugos nuo smurto orderį ar jo neskirti).

4. Policijos įstaigos padalinys, gavęs skundą dėl sprendimo skirti apsaugos nuo smurto orderį ar jo neskirti, apie skundo gavimą elektroninių ryšių priemonėmis nedelsdamas informuoja specializuotos kompleksinės pagalbos centrą, kuris bendradarbiauja su policijos įstaigos padaliniu socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka teikdamas savo ekspertinį vertinimą dėl to atvejo.

5. Apie priimtus šio straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus sprendimus policijos įstaiga smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančius asmenis ir smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančius asmenis informuoja elektroninių ryšių priemonėmis ar raštu.

6. Jeigu skundą gavusiame policijos įstaigos padalinyje priimamas šio straipsnio 3 dalies 3 punkte nurodytas sprendimas, gautas skundas kartu su visa turima informacija apie įvykį tą pačią dieną elektroninių ryšių priemonėmis perduodamas apylinkės teismui ir apie tai informuojamas skundą padavęs asmuo.

7. Smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantis asmuo ar smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo šio straipsnio 3 dalies 1 ar 2 punkte nurodytus sprendimus gali skusti sprendimą priėmusiam policijos padaliniui nepažeisdamas šio straipsnio 1 dalyje nurodyto termino. Skundą gavęs policijos padalinys ne vėliau kaip kitą dieną elektroninių ryšių priemonėmis jį perduoda apylinkės teismui kartu su visa turima informacija apie įvykį.

8. Apylinkės teisme vadovaujantis šio straipsnio 6 ir 7 dalimis gautas skundas turi būti išnagrinėtas rašytinio proceso tvarka, išskyrus atvejus, kai teismas priima sprendimą skundą nagrinėti žodinio proceso tvarka, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos ir apie priimtą nutartį elektroninių ryšių priemonėmis ar raštu turi būti informuotas skundą padavęs asmuo, kiti suinteresuoti subjektai (pateikiama nutarties kopija).

9. Apylinkės teisme, nagrinėjant vadovaujantis šio straipsnio 6 ir 7 dalimis gautus skundus, gali būti rengiamas posėdis, į kurį kviečiami policijos įstaigos vadovo įgaliotas pareigūnas, asmuo, padavęs skundą, ir (ar) jo advokatas (atstovas), kiti suinteresuoti asmenys. Šių asmenų, jeigu jiems buvo laiku pranešta apie apylinkės teismo posėdžio datą, vietą ir laiką, neatvykimas nekliudo nagrinėti skundo. Apylinkės teismo sprendimas priimamas ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo skundo gavimo teisme dienos ir apie priimtą nutartį elektroninių ryšių priemonėmis ar raštu turi būti informuotas skundą padavęs asmuo, kiti suinteresuoti asmenys (pateikiama nutarties kopija).

10. Asmuo, nesutinkantis su apylinkės teismo sprendimu, arba policijos įstaigos vadovo įgaliotas pareigūnas turi teisę apskusti apylinkės teismo sprendimą (toliau – sprendimas) apygardos teismui. Šie skundai paduodami per skundžiamą sprendimą priėmusį apylinkės teismą per 7 dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Apygardos teismo sprendimas priimamas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo bylos gavimo iš skundžiamą sprendimą priėmusio apylinkės teismo. Apygardos teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas. Bendra apsaugos nuo smurto orderio skyrimo tuo pačiu faktiniu pagrindu trukmė negali būti ilgesnė negu 15 dienų.

11. Šiame straipsnyje nurodytus skundus, paduotus apygardos teismui, nagrinėja vienas teisėjas.

12. Šiame straipsnyje nurodyti skundai, paduoti apylinkės ar apygardos teismui, tiek, kiek nenustatyta šiame įstatyme, nagrinėjami Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso nustatyta tvarka.

13. Skundo padavimas apygardos teismui nesustabdo apylinkės teismo sprendimo vykdymo.

14. Apylinkės ar apygardos teismui priimant sprendimą dėl paskirto apsaugos nuo smurto orderio panaikinimo, turi būti išspręstas ir klausimas dėl smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančio asmens patirtų išlaidų, susijusių su apsaugos nuo smurto orderio įpareigojimų vykdymu, atlyginimo. Išimtiniais atvejais, kai šių išlaidų dydžio neįmanoma tiksliai apskaičiuoti negavus papildomos medžiagos, teismas, priimdamas sprendimą dėl apsaugos nuo smurto orderio panaikinimo, gali pripažinti asmeniui, kuriam buvo skirtas apsaugos nuo smurto orderis, teisę į šių išlaidų atlyginimą, o klausimą dėl jų dydžio perduoti nagrinėti civilinio proceso tvarka.

IV SKYRIUS

SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE SUBJEKTŲ TEISĖS

10 straipsnis. Smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančių asmenų ar smurtą patyrusių asmenų teisės

1. Smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantys asmenys ar smurtą patyrę asmenys turi teisę:

1) gauti iš policijos pareigūnų, specializuotos kompleksinės pagalbos centro ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų, prokurorų, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos ar jos įgaliotų teritorinių skyrių, socialinių paslaugų įstaigų informaciją apie įstaigas, teikiančias pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ir smurtą patyrusiems asmenims (juridinių asmenų pavadinimus, veiklos vykdymo vietos adresus, telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresus), ir teikiamos pagalbos pobūdį;

2) gauti iš policijos pareigūnų informaciją apie skirtą apsaugos nuo smurto orderį (jo taikymo pradžią, pabaigą, įpareigojimus smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančiam asmeniui) arba sprendimo dėl apsaugos nuo smurto orderio apskundimo tvarką, kai smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančiam asmeniui apsaugos nuo smurto orderis nebuvo skirtas;

3) gauti informaciją apie smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančio asmens sulaikymą ir apie jam taikomas ar baigiamas taikyti kardomasias priemones, užtikrinančias smurtą patyrusio asmens saugumą (sulaikymo datą ir kardomųjų priemonių taikymo laikotarpius);

4) gauti specializuotą kompleksinę pagalbą;

5) gauti socialines paslaugas Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo nustatyta tvarka (laikinas apgyvendinimas ar laikinas apnakvandinimas smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims, jei būtina, suteikiamas nedelsiant bet kuriuo paros metu);

6) būti išklaustyti tiesiogiai ar per atstovą;

7) nesusitikti su smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančiu asmeniu ar asmeniu, kuris yra galimai panaudojęs smurtą artimoje aplinkoje, įvykį tiriančių teisėsaugos institucijų patalpose;

8) šio įstatymo 9 straipsnyje nustatyta tvarka skusti policijos pareigūnų sprendimus neskirti apsaugos nuo smurto orderio.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytas teises smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantys asmenys ir smurtą patyrę asmenys turi, nesvarbu, ar kompetentingai institucijai pateikė skundą, pareiškimą ar pranešimą dėl smurto artimoje aplinkoje, ar nepateikė.

11 straipsnis. Smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančių asmenų teisės

Smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantys asmenys turi teisę:

1) gauti iš policijos pareigūnų informaciją apie sprendimą skirti apsaugos nuo smurto orderį (apsaugos nuo smurto orderio taikymo pradžią, pabaigą, jame nustatytus įpareigojimus) ir šio sprendimo apskundimo tvarką;

2) gauti iš policijos pareigūnų informaciją apie įstaigas, teikiančias nakvynės paslaugas (juridinių asmenų pavadinimus, veiklos vykdymo vietos adresus, telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresus), kai taikomas įpareigojimas išsikelti iš gyvenamosios vietos;

3) gauti iš policijos pareigūnų informaciją apie galimybes lankyti smurtinio elgesio keitimo programą (mokymus) (juridinių asmenų pavadinimus, veiklos vykdymo vietos adresus, telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresus);

4) teikti paaiškinimus, susijusius su smurtu artimoje aplinkoje;

5) gauti socialines paslaugas Socialinių paslaugų įstatymo nustatyta tvarka (laikinas apgyvendinimas ar laikinas apnakvandinimas smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantiems asmenims, jei būtina, suteikiamas nedelsiant bet kuriuo paros metu);

6) šio įstatymo 9 straipsnyje nustatyta tvarka skusti policijos pareigūnų sprendimus skirti apsaugos nuo smurto orderį.

V SKYRIUS

SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PAVOJŲ PATIRIANČIŲ ASMENŲ AR SMURTĄ PATYRUSIŲ ASMENŲ APSAUGOS NUO SMURTO IR SPECIALIZUOTOS KOMPLEKSINĖS PAGALBOS JIEMS ORGANIZAVIMAS

12 straipsnis. Teisėsaugos pareigūnų funkcijos organizuojant smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančių asmenų ar smurtą patyrusių asmenų apsaugą

1. Gavę skundą, pareiškimą ar pranešimą dėl smurto artimoje aplinkoje, policijos pareigūnai, atvykę į įvykio vietą arba patys būdami to įvykio liudininkai, Lietuvos policijos generalinio komisaro nustatyta tvarka užfiksuoja smurto artimoje aplinkoje įvykį ir:

1) nenustatę padarytos nusikalstamos veikos požymių, šio įstatymo 8 straipsnyje nustatyta tvarka sprendžia dėl apsaugos nuo smurto orderio skyrimo;

2) nustatę padarytos nusikalstamos veikos požymių, pradeda ikiteisminį tyrimą.

2. Policijos pareigūnai užtikrina smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens apsaugą ir informuoja smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantį asmenį ar smurtą patyrusį asmenį apie jų teisę neteikti skundo, pareiškimo ar pranešimo dėl smurto artimoje aplinkoje ir naudotis šiame įstatyme nustatyta apsauga ir pagalba, nesvarbu, ar pateikė tokį skundą, pareiškimą ar pranešimą, ar nepateikė.

3. Kai smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo kreipiasi į prokurorą dėl smurto artimoje aplinkoje, skundas, pareiškimas ar pranešimas dėl galimai padarytos nusikalstamos veikos nagrinėjamas Baudžiamojo proceso kodekso nustatyta tvarka.

4. Policijos pareigūnai ir prokuroras organizuoja informacijos apie teikiamą pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims perdavimą specializuotos kompleksinės pagalbos centrui šio įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka.

5. Gavę pranešimą dėl smurto artimoje aplinkoje ir nustatę vaiko buvimo nesaugioje aplinkoje faktą, policijos pareigūnai imasi veiksmų vaiko saugumui užtikrinti ir nedelsdami apie tai elektroninių ryšių priemonėmis praneša Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai ar jos įgaliotiems teritoriniams skyriams (nurodo vaiko vardą, pavardę, gimimo datą, vaiko buvimo vietos adresą, įvykio aplinkybes, jei jos tuo metu žinomos).

6. Jeigu, vykdant apsaugos nuo smurto orderio įpareigojimus, be priežiūros liktų asmuo, kuriam reikalingos socialinės ar sveikatos priežiūros paslaugos, policijos pareigūnai nedelsdami elektroninių ryšių ar kitomis priemonėmis informuoja šio asmens giminaitį ar kitą artimą asmenį, galintį pasirūpinti be priežiūros galinčiu likti asmeniu, o jei jų nėra, – socialinių paslaugų įstaigą ir (ar) asmens sveikatos priežiūros įstaigą, kurios gali suteikti pagalbą bet kuriuo paros metu (nurodo asmens vardą, pavardę, gimimo datą ir buvimo vietos adresą, jei tuo metu žinoma).

7. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas ar prokuroras, įtariamajam, kaltinamajam ar nuteistajam skyręs kardomąją priemonę arba inicijavęs jos skyrimą, nedelsdamas, ne vėliau kaip kitą dieną po kardomosios priemonės skyrimo, elektroninių ryšių priemonėmis ar raštu apie priimtus sprendimus informuoja smurtą patyrusį asmenį ir (ar) vaiko atstovus pagal įstatymą bei Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą ar jos teritorinį skyrių (kai smurtą artimoje aplinkoje patiria vaikas) apie šios priemonės skyrimą, pakeitimą ar panaikinimą (nurodo kardomosios priemonės pavadinimą, jos skyrimo datą ir taikymo laikotarpį).

13 straipsnis. Duomenų perdavimas specializuotos kompleksinės pagalbos centrui

1. Reaguodami į pranešimą dėl smurto artimoje aplinkoje, policijos pareigūnai informuoja smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantį asmenį ar smurtą patyrusį asmenį, kad su juo susisieks specializuotos kompleksinės pagalbos centras ir, jam sutikus, suteiks specializuotą kompleksinę pagalbą, pateikia šiam asmeniui emocinės pagalbos tarnybos telefono ryšio numerį, specializuotos kompleksinės pagalbos centro kontaktinę informaciją (telefono ryšio numerį ir elektroninio pašto adresą), rašytinę informaciją apie teikiamos specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims pobūdį ir informaciją, nurodytą Reglamento (ES) 2016/679 13 straipsnyje.

2. Policijos pareigūnas ar prokuroras, kai kreipiasi smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo, privalo nedelsdami apie gautą pranešimą dėl smurto artimoje aplinkoje elektroninių ryšių priemonėmis informuoti specializuotos kompleksinės pagalbos centrą. Specializuotos kompleksinės pagalbos centrui policijos pareigūnas ar prokuroras privalo pateikti būtiniausius smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens duomenis: pažeidimo identifikacinį kodą (ROIK) (jei tuo metu žinomas), smurto artimoje aplinkoje įvykio datą ir vietos adresą, informaciją, ar buvo skirtas apsaugos nuo smurto orderis (nurodyti apsaugos nuo smurto orderio skyrimo datą ir laiką, jo taikymo pabaigą, taikomus įpareigojimus ir atlikto smurto artimoje aplinkoje pavojaus rizikos vertinimo rezultatus), smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens vardą ir pavardę, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą ir trumpą aprašymą. Pranešimą dėl smurto artimoje aplinkoje specializuotos kompleksinės pagalbos centrui policijos pareigūnas ar prokuroras perduoda, nesvarbu, ar pradedamas, ar nepradedamas ikiteisminis tyrimas.

3. Asmens sveikatos priežiūros įstaiga, į kurią kreipiasi smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo, privalo teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais atlikti smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens sveikatos patikrinimą, suteikti reikalingas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, medicininiuose dokumentuose aprašyti patikrinimo metu nustatytus patirtus fizinius sužalojimus ir (ar) psichologinius išgyvenimus. Asmens sveikatos priežiūros įstaiga informuoja smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantį asmenį ar smurtą patyrusį asmenį, kad su juo susisieks specializuotos kompleksinės pagalbos centras ir, jam sutikus, suteiks pagalbą, pateikia šiam asmeniui specializuotos kompleksinės pagalbos centro ir emocinės pagalbos tarnybos telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresus ir rašytinę informaciją apie teikiamos specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims pobūdį bei informaciją, nurodytą Reglamento (ES) 2016/679 13 straipsnyje. Asmens sveikatos priežiūros įstaiga privalo specializuotos kompleksinės pagalbos centrui pateikti būtiniausius smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens kontaktinius duomenis, kad jis galėtų susisiekti su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu ar smurtą patyrusiu asmeniu (nurodyti vardą, pavardę, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą). Apie smurtą patyrusį asmenį informuojama policija.

4. Socialinių paslaugų įstaigos, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ar jos įgalioti teritoriniai skyriai, švietimo įstaigos, sužinoję apie smurtą artimoje aplinkoje, privalo apie smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantį asmenį informuoti specializuotos kompleksinės pagalbos centrą, o apie smurtą patyrusį asmenį – specializuotos kompleksinės pagalbos centrą ir policiją, ir pateikti būtiniausius kontaktinius šio asmens duomenis (nurodyti vardą, pavardę, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą). Smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo informuojamas, kad su juo susisieks specializuotos kompleksinės pagalbos centras ir, jam sutikus, suteiks pagalbą, šiam asmeniui pateikiami specializuotos kompleksinės pagalbos centro ir emocinės pagalbos tarnybos telefono ryšio numeriai, elektroninio pašto adresai ir rašytinė informacija apie teikiamos specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims pobūdį bei informacija, nurodyta Reglamento (ES) 2016/679 13 straipsnyje. Jeigu smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo yra nepilnametis, specializuotam kompleksinės pagalbos centrui perduodami šio nepilnamečio atstovo pagal įstatymą ir jo asmens duomenys (atstovo pagal įstatymą vardas, pavardė, telefono ryšio numeris, elektroninio pašto adresas, nepilnamečio vardas, pavardė).

5. Policijos pareigūnas arba prokuroras Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo nustatyta tvarka nedelsdami informuoja Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą ar jos įgaliotus teritorinius skyrius apie gautą pranešimą dėl smurto artimoje aplinkoje, jeigu smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo yra vaikas (vaikas, prieš kurį panaudotas smurtas artimoje aplinkoje arba kuris yra tapęs smurto

artimoje aplinkoje liudininku, gyvena aplinkoje, kurioje buvo smurtauta) arba smurto artimoje aplinkoje pavojų keliantis asmuo yra nepilnametis (nurodo vardą, pavardę, gimimo datą, vaiko buvimo vietos adresą, smurto artimoje aplinkoje įvykio aplinkybes, jei jos tuo metu žinomos).

14 straipsnis. Specializuotos kompleksinės pagalbos organizavimas ir teikimas smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims

1. Specializuotos kompleksinės pagalbos centrai teikia specializuotą kompleksinę pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims ir bendradarbiauja su kitomis pagalbą teikiančiomis institucijomis.

2. Specializuotos kompleksinės pagalbos centras, gavęs šio įstatymo 13 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatytais atvejais nurodytus būtiniausius smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens duomenis, nedelsdamas susisiekiama su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu ar smurtą patyrusiu asmeniu ir jam pasiūlo specializuotą kompleksinę pagalbą. Jei specializuotos kompleksinės pagalbos centrui trūksta duomenų susisiekti su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu ar smurtą patyrusiu asmeniu, jis turi teisę kreiptis į informaciją pateikusį subjektą dėl duomenų (smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens vardo ir pavardės, telefono ryšio numerio ar kitų žinomų kontaktinių duomenų) patikslinimo ar pateikimo.

3. Specializuotos kompleksinės pagalbos centrai specializuotą kompleksinę pagalbą pilnamečiams smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar pilnamečiams smurtą patyrusiems asmenims organizuoja ir teikia taip, kad būtų užtikrintas specializuotos kompleksinės pagalbos prieinamumas visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, atsižvelgdami į smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančių asmenų ar smurtą patyrusių asmenų individualius ir specialiuosius poreikius. Kompleksinė pagalba smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems ar smurtą patyrusiems vaikams teikiama Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo nustatyta tvarka.

4. Specializuotos kompleksinės pagalbos centras atlieka šias funkcijas:

1) įvertina smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens individualius ir specialiuosius poreikius, įskaitant dėl smurto artimoje aplinkoje atsiradusius poreikius, kartu su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu ar smurtą patyrusiu asmeniu sudaro pagalbos priemonių planą ir organizuoja specializuotos kompleksinės pagalbos teikimą;

2) teikia ekspertinį vertinimą dėl smurto artimoje aplinkoje pavojaus ir smurto artimoje aplinkoje atvejų;

3) teikia informaciją, konsultuoja su smurtu artimoje aplinkoje susijusiais klausimais ir (ar) padeda šiuos klausimus spręsti;

4) teikia specializuotą psichologinę ir (ar) teisinę pagalbą;

5) teikia informaciją apie smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančių asmenų ar smurtą patyrusių asmenų teises ir institucijas, kurios gali jas užtikrinti, o kai smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo yra vaikas arba vaikas tapo smurto artimoje aplinkoje liudininku ar gyvena aplinkoje, kurioje buvo smurtauta, jei apie šį atvejį nebuvo informuota policija, – apie Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą ar jos įgaliotus teritorinius skyrius, nurodydamas šių juridinių asmenų pavadinimus, veiklos vykdymo vietos adresus, telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresus;

6) kai smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo yra vaikas ir jis pats, jo atstovai pagal įstatymą kreipiasi tiesiogiai į specializuotos kompleksinės pagalbos centrą, nedelsdamas, ne vėliau kaip kitą darbo dieną po kreipimosi dienos, raštu arba elektroninių ryšių priemonėmis praneša apie galimą vaiko teisių pažeidimą (nurodomas smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio ar smurtą patyrusio vaiko vardas, pavardė, gimimo data, vaiko buvimo vietos adresas, jei tuo metu žinomas, trumpas įvykio apibūdinimas) policijai ir Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai ar jos įgaliotiems teritoriniams skyriams;

7) teikia informaciją apie socialinių paslaugų įstaigas, nurodydamas šių juridinių asmenų pavadinimus, teikiamų paslaugų pobūdį, veiklos vykdymo vietos adresus, telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresus, ir padeda susisiekti su socialinių paslaugų įstaigomis;

8) teikia informaciją apie asmens sveikatos priežiūros įstaigas, nurodydamas šių juridinių asmenų pavadinimus, teikiamų paslaugų pobūdį, veiklos vykdymo vietos adresus, telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresus, ir padeda su jomis susisiekti;

9) smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens prašymu organizuoja jo palydėjimą į kitas įstaigas ir (ar) organizacijas;

10) smurtą patyrusius asmenis, kurie tiesiogiai kreipiasi į specializuotos kompleksinės pagalbos centrą, informuoja apie galimybę paduoti kompetentingai institucijai skundą dėl smurto artimoje aplinkoje, nuo kurio nukentėjo, nurodo kompetentingos institucijos pavadinimą, veiklos vykdymo vietos adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą;

11) teikia smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims, kurie tiesiogiai kreipiasi į specializuotos kompleksinės pagalbos centrą, informaciją apie ikiteisminio tyrimo įstaigas, prokuratūrą ar teismą (nurodomas juridinio asmens pavadinimas, veiklos vykdymo vietos adresas, telefono ryšio numeris, elektroninio pašto adresas), į kuriuos gali kreiptis smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo dėl nusikalstamos veikos ir (ar) kitų su baudžiamuoju procesu susijusių klausimų;

12) teikia pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims, siekiantiems ištraukti į darbo rinką;

13) smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens ar smurtą patyrusio asmens prašymu rengia informaciją policijai, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai ar jos įgaliotiems teritoriniams skyriams ir (ar) kitoms suinteresuotoms institucijoms apie specializuotos kompleksinės pagalbos teikimą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims (nurodoma asmens vardas, pavardė, gimimo data, suteiktos paslaugos ir jų suteikimo data);

14) keičiasi su Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ar jos įgaliotais teritoriniais skyriais, socialinių paslaugų įstaigomis informacija apie specializuotos kompleksinės pagalbos teikimą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims ir (ar) kitos pagalbos teikimą ar inicijavimą (nurodoma asmens, kuriam teikiama specializuota kompleksinė pagalba, vardas, pavardė, gimimo data, suteikta pagalba ir pagalbos suteikimo data), jeigu kartu su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiu asmeniu ar smurtą patyrusiu asmeniu gyvena vaikas ir (ar) artimoje aplinkoje pavojų patiriantis asmuo ar smurtą patyręs asmuo yra vaikas.

15 straipsnis. Specializuotos kompleksinės pagalbos finansavimas

1. Šiame įstatyme numatyta specializuota kompleksinė pagalba finansuojama valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis.

2. Finansavimas valstybės biudžeto lėšomis skiriamas tik tiems specializuotos kompleksinės pagalbos centrams, kurie turi teisę teikti specializuotą kompleksinę pagalbą ir kurie yra sudarę sutartis su socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota įstaiga.

3. Socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota įstaiga organizuoja specializuotai kompleksinei pagalbai einamaisiais biudžetiniais metais teikti skiriamų lėšų naudojimo sutarčių sudarymą su specializuotos kompleksinės pagalbos centrais.

4. Socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota įstaiga informaciją apie specializuotą kompleksinę pagalbą teikiančius specializuotos kompleksinės pagalbos centrus skelbia savo interneto svetainėje (nurodomi specializuotos kompleksinės pagalbos centrų pavadinimai, kodai, veiklos vykdymo vietos adresai, telefono ryšio numeriai ir elektroninio pašto adresai).

16 straipsnis. Sprendimų dėl teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą suteikimo priėmimas, galiojimo sustabdymas, galiojimo atnaujinimas ar panaikinimas

1. Teisė teikti specializuotą kompleksinę pagalbą gali būti suteikiama Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsisteigusiam viešajam juridiniam asmeniui ar jo padaliniiui, kuris siekia teikti specializuotą kompleksinę pagalbą (toliau – siekianti teikti specializuotą kompleksinę pagalbą įstaiga) ir atitinka šiuos reikalavimus:

1) užtikrina specializuotos kompleksinės pagalbos teikimą neįgaliesiems tinkamu būdu, nepriklausomai nuo negalios pobūdžio;

2) jo patalpose yra įrengta uždara patalpa, kurioje besikreipiantys asmenys gali gauti specializuotą kompleksinę pagalbą konfidencialiai;

3) užtikrina galimybes teikti smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims nuotoline konsultacijas (telefonu, elektroniniu paštu ir (ar) kitomis elektroninių ryšių priemonėmis), šiam tikslui turi mobiliojo ryšio priemones, kompiuterinę ir programinę įrangą ir šiomis priemonėmis ir įranga mokantį dirbti personalą;

4) turi ne mažesnę negu 2 metų veiklos teikiant specializuotą kompleksinę pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims arba veiklos žmogaus teisių srityje patirtį;

5) jo darbuotojai, kurie dirbs tiesiogiai su smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančiais asmenimis ar smurtą patyrusiais asmenimis, turi aukštąjį socialinių mokslų ar teisės studijų krypties išsilavinimą arba ne mažesnę negu 2 metų darbo teikiant specializuotą kompleksinę pagalbą smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims patirtį;

6) užtikrina, kad bus atliktos visos šio įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje nurodytos funkcijos, šiam tikslui turi patvirtintus teikiamos specializuotos kompleksinės pagalbos aprašymus, kuriuose nurodyti kiekvienai pagalbai teikti turimi žmogiškieji ir materialieji ištekliai.

2. Siekianti teikti specializuotą kompleksinę pagalbą įstaiga socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotai įstaigai pateikia socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatytos formos rašytinį prašymą suteikti teisę teikti specializuotą kompleksinę pagalbą. Kartu su šiuo prašymu turi būti pateikti atitiktį šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems reikalavimams pagrindžiantys dokumentai ar patvirtintos jų kopijos.

3. Socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota įstaiga ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo suteikti teisę teikti specializuotą kompleksinę pagalbą gavimo dienos įvertina, ar siekianti teikti specializuotą kompleksinę pagalbą įstaiga atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus, ir socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotos įstaigos vadovas ar jo įgaliotas asmuo priima sprendimą dėl teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą suteikimo (elektroninių ryšių priemonėmis ar raštu sprendimo kopija pateikiama prašymą pateikusiam juridiniam asmeniui). Priėmus sprendimą nesuteikti teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą, pateikiamas motyvuotas atsisakymas suteikti teisę teikti specializuotą kompleksinę pagalbą. Sprendimo dėl teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą suteikimo nepriėmimas ar motyvuoto atsisakymo suteikti teisę teikti specializuotą kompleksinę pagalbą nepateikimas nelaikomas teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą suteikimu.

4. Sprendimas dėl teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą suteikimo galioja neterminuotai, jeigu teisė teikti specializuotą kompleksinę pagalbą nebuvo panaikinta.

5. Sprendimo dėl teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą galiojimas gali būti laikinai sustabdytas ne ilgiau kaip 6 mėnesiams, gavus specializuotos kompleksinės pagalbos centro rašytinį prašymą arba socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotai įstaigai nustačius specializuotos kompleksinės pagalbos teikimo pažeidimą (pažeidimų) ar neatitiktį šio straipsnio 1 dalyje nustatytiems reikalavimams, elektroninių ryšių priemonėmis ar raštu įspėjus specializuotos kompleksinės pagalbos centrą apie ketinimą šioje dalyje nustatyta tvarka sustabdyti sprendimo dėl teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą galiojimą ir suteikus protingą terminą (ne trumpesnę kaip 7 dienas ir ne ilgesnę kaip 30 dienų) pažeidimams pašalinti.

6. Sprendimo dėl teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą galiojimas panaikinamas šiais atvejais:

1) gavus specializuotos kompleksinės pagalbos centro rašytinį prašymą panaikinti sprendimo dėl teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą galiojimą;

2) pasibaigus specializuotos kompleksinės pagalbos centro, kaip juridinio asmens, veiklai;

3) specializuotos kompleksinės pagalbos centrui per socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotos įstaigos nustatytą terminą nepašalinus specializuotos kompleksinės pagalbos teikimo pažeidimo (pažeidimų) ar neatitikties šio straipsnio 1 dalyje nustatytiems reikalavimams.

7. Pašalinus šio straipsnio 5 dalyje nustatytus specializuotos kompleksinės pagalbos teikimo pažeidimus ar neatitiktį nustatytiems reikalavimams, sprendimo dėl teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą galiojimas atnaujinamas ne vėliau kaip per 7 dienas nuo šių pažeidimų ar neatitikties pašalinimo.

8. Sprendimus dėl teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą suteikimo, sprendimų dėl teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą galiojimo sustabdymo, atnaujinimo ar panaikinimo priima socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotos įstaigos vadovas ar jo įgaliotas asmuo ir apie priimtą sprendimą raštu informuoja siekiančią teikti specializuotą kompleksinę pagalbą įstaigą.

9. Apie priimtą sprendimą sustabdyti, panaikinti ar atnaujinti sprendimo dėl teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą galiojimą socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota įstaiga elektroninių ryšių priemonėmis arba raštu informuoja kitus teisę teikti specializuotą kompleksinę pagalbą turinčius specializuotos kompleksinės pagalbos centrus ir Policijos departamentą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos. Apie priimtą sprendimą sustabdyti, panaikinti ar atnaujinti sprendimo dėl teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą galiojimą skelbiama socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotos įstaigos interneto svetainėje.

10. Jeigu specializuotos kompleksinės pagalbos centrui buvo perduoti smurto artimoje aplinkoje riziką patiriančio asmens duomenys šio įstatymo 8 straipsnio 4 dalyje numatytu atveju ir buvo priimtas sprendimas sustabdyti ar panaikinti sprendimo dėl teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą galiojimą, specializuotos kompleksinės pagalbos centras privalo baigti atlikti ekspertinį smurto artimoje aplinkoje atvejo vertinimą ir šio vertinimo rezultatus elektroninių ryšių priemonėmis pateikti policijos įstaigai, iš kurios gavo smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančio asmens duomenis.

11. Specializuotos kompleksinės pagalbos centras, dėl kurio buvo priimtas sprendimas sustabdyti ar panaikinti sprendimo dėl teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą galiojimą, turimus smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančių asmenų ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusių asmenų, kuriems jis teikė specializuotą kompleksinę pagalbą, duomenis, vadovaudamasis šio įstatymo 19 straipsnyje nurodytomis taisyklėmis, perduoda artimiausiam specializuotos kompleksinės pagalbos centrui ir apie tai elektroninių ryšių priemonėmis ar raštu informuoja socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotą įstaigą. Specializuotos kompleksinės pagalbos centras, gavęs duomenis iš specializuotos kompleksinės pagalbos centro, dėl kurio buvo priimtas sprendimas sustabdyti ar panaikinti sprendimo dėl teisės teikti specializuotą kompleksinę pagalbą galiojimą, nedelsdamas, ne vėliau kaip per 7 dienas nuo šių duomenų gavimo, informuoja smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantį asmenį ar smurtą artimoje aplinkoje patyrusį asmenį apie galimybę toliau gauti specializuotą kompleksinę pagalbą kitame specializuotos kompleksinės pagalbos centre (pateikiami šio specializuotos kompleksinės pagalbos centro telefono ryšio numeriai, elektroninio pašto adresai ir rašytinė informacija apie teikiamos specializuotos kompleksinės pagalbos smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims ar smurtą patyrusiems asmenims pobūdį).

12. Šio straipsnio 8 dalyje nurodyti socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliotos įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo ir (arba) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS ATSAKOMYBĖ UŽ SMURTĄ ARTIMOJE APLINKOJE

17 straipsnis. Atsakomybė už smurtą artimoje aplinkoje

1. Smurtas artimoje aplinkoje užtraukia Lietuvos Respublikos įstatymuose numatytą atsakomybę.

2. Asmenys, padarę žalą žmogaus sveikatai, turtui, aplinkai, taip pat padarę neturtinę žalą, privalo ją atlyginti smurtą patyrusiems asmenims Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

18 straipsnis. Atsakomybė už melagingus pranešimus ir šio įstatymo pažeidimus

Asmenys, melagingai pranešę apie smurtą artimoje aplinkoje, piktnaudžiavę smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančių asmenų teisėmis, piktnaudžiavę smurtą patyrusių asmenų teisėmis, nesilaikę apsaugos nuo smurto orderio įpareigojimų, atsako Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19 straipsnis. Asmens duomenų apsauga

Šiame įstatyme nurodyti asmens duomenys tvarkomi laikantis Reglamento (ES) 2016/679, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo. Lietuvos policijos generalinis komisaras, generalinis prokuroras, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, asmens sveikatos priežiūros įstaigos, švietimo įstaigos, socialinių paslaugų įstaigos ir specializuotos kompleksinės pagalbos centrai pagal kompetenciją nustato vidaus taisykles, kuriose reglamentuojama institucijų ir įstaigų, vykdančių veiklą apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir pagalbos teikimo srityse, keitimosi asmens duomenimis, susijusiais su smurtu artimoje aplinkoje, procedūra, prireikus – ir smurto artimoje aplinkoje pavojų keliančių asmenų, smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančių asmenų ar kitų susijusių asmenų asmens duomenų rūšys.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1857](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05764

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-815](#), 2014-04-10, paskelbta TAR 2014-04-17, i. k. 2014-04537

Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 5, 7, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-474](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 79-3995 (2013-07-23), i. k. 1131010ISTA0XII-474
Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1678](#), 2015-05-07, paskelbta TAR 2015-05-20, i. k. 2015-07662

Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 5 straipsnio pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1717](#), 2015-05-14, paskelbta TAR 2015-05-26, i. k. 2015-08062

Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 5 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2339](#), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-24, i. k. 2016-13905

Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 10 straipsnio pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2680](#), 2016-10-12, paskelbta TAR 2016-10-17, i. k. 2016-25274

Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9 straipsnių pakeitimo ir 6 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1295](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-27, i. k. 2018-10618

Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 7 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3106](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15315

Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 1, 4, 8, 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1856](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05763

Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 4 straipsnio pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-934](#), 2022-03-15, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05117

Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 pakeitimo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1857](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05764

Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-934 1 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymas